

රංගිකා මධුමාලි ¹
අසංක බුද්ධිකසිරි ¹
උදා හෙට්ටියේ ²

සංකෙෂ්පය

අප අවට පරිසරයේ ඇති සියලු සම්පත් ස්වභාවික උරුමයන් ලෙස දැක්විය හැකි ය. ජෛව විවිධත්වය මීට දශක ගණනක සිට අප අතරට එක් වූ ඉතා වැදගත් උරුමයක් වශයෙන් පෙන්වා දිය හැකිය. ජෛව ගෝලයේ සමතුලනය සහ පැවැත්ම සඳහා ජීවීන් හා ජෛව විවිධත්වය සුරැකීම හා එය මනා ලෙස කළමනාකරණය අත්‍යවශ්‍ය බව විද්වතුන් හා විවිධ පුද්ගලයන් ගේ මතය වේ. ශ්‍රී ලංකාවේ කෞතුකාගාර සැලකිය යුතු ප්‍රමාණයක් පැවතිය ද ස්වභාවික උරුමය පමණක් ප්‍රදර්ශනය වන එකම හා ප්‍රථම කෞතුකාගාරය වන්නේ කොළඹ ජාතික ස්වභාවික කෞතුකාගාරය පමණය. ශ්‍රී ලංකාවට ආවේණික වූත් දුර්ලභ වූත්, වඳවීමේ තර්ජනයට ලක් වූත් ශාක සත්ත්ව විශේෂ මේ කෞතුකාගාරයෙහි ප්‍රදර්ශනය වීම අතිශය වැදගත්කමින් යුක්ත කරුණකි. මෙම පර්යේෂණ පත්‍රිකාවෙහි ප්‍රධාන අරමුණ වූයේ ස්වභාවික කෞතුකාගාරයේ මැදිරි පිළිබඳ විමර්ශනය හා එහි කාර්යය පිළිබඳ විග්‍රහයකි. මෙහි දී පර්යේෂණයට අවශ්‍ය දත්ත එක්රැස් කිරීමේ දී මෙම ආයතනය හා සම්බන්ධ ඓතිහාසික පසුබිම හා ඒ පිළිබඳ ලියවූ ලිඛිත වාර්තාවන් අධ්‍යයනය කළ අතර මෙම කෞතුකාගාරයේ කාර්යය හා ව්‍යුහය පිළිබඳ මෙන්ම මැදිරි පිළිබඳ කේවල අධ්‍යයනයක් මඟින් දත්ත රැස්කරනු ලැබීය. ඒ අනුව ශ්‍රී ලංකාවේ ස්වභාවික උරුමයන් ආරක්ෂා කරනු ලබන ස්ථානයක් ලෙසත්, අධ්‍යාපනික වැඩමුළු පවත්වනු ලබන හා ජංගම කෞතුකාගාර ද සැලසුම් කර මේ සම්බන්ධ තොරතුරු මහජනයාට සන්නිවේදනය කරනු ලබන ආයතනයක් වශයෙන් සැලකිය හැකිය. මෙම කෞතුකාගාරය ස්වභාවික උරුමයන් රැස් කිරීම, සංරක්ෂණය කිරීම, ප්‍රදර්ශනය කිරීම, අධ්‍යාපනය ලබා දීම ආදී කෞතුකාගාරයේ මූලික කාර්යයන් නිසි අයුරින් ඉටු කරමින් මෙම ආයතනය පවත්වා ගනු ලැබේ. මෙය සනාථ කිරීමට පර්යේෂණ දත්ත උපයෝගී කර ගනිමින් ඒවා විශ්ලේෂණ කර පැහැදිලි කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

---

1. පුරාවිද්‍යාව, පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව
2. ජ්‍යෙෂ්ඨ කටීකාචාර්ය, පුරාවිද්‍යා අධ්‍යයන අංශය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය, ශ්‍රී ලංකාව